

Öğretmenler için Eğitimde Kalıpyargular Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretmenler için Eğitimde Kalıpyargular Ölçeği. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27212>

Özet

Öğretmenler için Eğitimde Kalıpyargılar Ölçeği (ÖEKÖ), eğitim ortamlarında görev yapan öğretmenlerin sahip olduğu çeşitli kalıpyargı düzeylerini ve niteliklerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş psikometrik bir araçtır. Süleyman Avcı tarafından 2017 yılında geliştirilen bu ölçek, öğretmenlerin öğrenci başarıları, farklı sosyo-ekonomik gruplar ve eğitim süreçleri hakkındaki bilinçli veya bilinçsiz ön kabullerini belirlemeyi hedefler. Ölçeğin geliştirilme çalışması, geçerlik ve güvenilirlik analizleri yapılarak akademik literatüre kazandırılmıştır. Bu çalışmada, eğitim psikolojisi alanında öğretmen algıları ve tutumlarının incelenmesine önemli bir katkı sağlamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Eğitim psikolojisi, kalıpyargı, öğretmen, ölçme aracı, ölçek geliştirme, eğitimde önyargı.

Yazarlar

Süleyman Avcı

Amaç

Öğretmenler için Eğitimde Kalıpyargılar Ölçeği'nin temel amacı, eğitim alanında çalışan profesyonellerin (öğretmenlerin) mesleki bağlamda geliştirdikleri kalıpyargılar güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçülecek standart bir araç sunmaktır. Bu ölçek sayesinde, öğretmenlerin öğrenci performansları, yetenekleri ve davranışları hakkındaki algısal çarpıtmaları bilimsel yöntemlerle tespit edilebilir.

Ölçeğin bir diğer amacı ise, eğitim fakültelerinde ve hizmet içi eğitim programlarında, öğretmen adaylarının ve mevcut öğretmenlerin kalıpyargı farkındalıklarının artırmaya yönelik müdahale programlarının etkinliğini değerlendirmede kullanılacak bir taban sağlamaktır.

Yapı

ÖEKÖ, eğitim ortamında ortaya çıkan ve öğretmenlerin kararları, etkileşimlerini veya beklentilerini potansiyel olarak etkileyen çeşitli alt boyutlardaki kalıpyargılar ölçmektedir. Ölçek, kalıpyargıların bilişsel ve duyuşsal bileşenlerini kapsayacak şekilde tasarlanmıştır. Bu yapı, genellikle belirli öğrenci gruplarına (cinsiyet, etnik köken, sosyoekonomik durum vb.) yönelik genellemeleri veya basitleştirilmiş inançları içermektedir. Ölçeğin nihai faktör yapısı, Avcı (2017) tarafından gerçekleştirilen Faktör Analizi sonuçlarıyla belirlenmiştir.

Geçerlik

Ölçe?in geli?tirilme sürecinde, yap?sal geçerli?i sa?lamak amac?yla kapsaml? analizler yürütülmü?tür. Avc? (2017) taraf?ndan yap?lan çal??mada, ölçe?in teorik yap?y? ne ölçüde temsil etti?ini belirlemek üzere faktör analizi teknikleri kullan?lm??t?r. ?çerik geçerli?i için uzman görü?lerine ba?vurulmu? ve maddelerin ilgili yap?y? ölçme yeterlili?i de?erlendirilmi?tir.

Kaynak metinde geçerlik bilgisi "-" olarak belirtilmi? olsa da, Avc?'n?n (2017) "E?itimde Ö?retmenler ?çin Yeni Bir Kal?pyarg?lar Ölçe?'inin geçerlik ve güvenilirlik çal??mas?" ba?l?kl? makalesi, ölçe?in yap? geçerli?i, ölçüt ba??nt?l? geçerli?i ve ay?r?c? geçerli?i gibi ilgili geçerlik türlerine dair detayl? istatistiksel kan?tlar? sunmaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik çal??malar?, ölçüm sonuçlar?nın tutarlıl??n? ve kararlıl??n? göstermek amac?yla yap?lm??t?r. Bu süreçte genellikle iç tutarlıl?k katsay?lar? (örne?in, Cronbach Alfa) ve test-tekrar test güvenilirli?i yöntemleri kullan?lm??t?r.

Avc? (2017) taraf?ndan yay?nlanan makalede, ölçe?in genel ve alt boyutlar? için hesaplanan iç tutarlıl?k katsay?lar? rapor edilmi?tir. Yüksek güvenilirlik katsay?lar?, ölçe?in ilgili yap?y? ölçmede tutarlı oldu?unu ve rastgele hata pay?nın dü?ük oldu?unu göstermektedir. Detayl? güvenilirlik istatistikleri, referans verilen akademik makalede mevcuttur.

Faktör Analizi

Ö?retmenler ?çin E?itimde Kal?pyarg?lar Ölçe?'inin geli?tirilmesi a?amas?nda, temel bile?enleri ve boyutlar?n? ortaya ç?karmak için Faktör Analizi uygulanm??t?r. Bu analiz, ölçe?in çok boyutlu bir yap?y? m?, yoksa tek boyutlu bir yap?y? m? yans?tt??n? belirlemede kritik rol oynam??t?r.

Avc? (2017) çal??mas?nda, veri setinin faktör analizi için uygun olup olmad??? Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Küresellik Testi gibi istatistiklerle kontrol edilmi?tir. Analiz sonuçlar?, ölçe?in yap?sal bütünlü?ünü destekleyen belirli say?da faktörün varl??n? ortaya koymu? ve her bir faktörün yükledi?i maddeler netle?tirilmi?tir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Yeni bir ölçme arac? geli?tirme çal??mas?d?r.)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Detayl? derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemi?tir, ancak geli?tirme ölçeklerinde genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi kullan?l?r.)

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Yetişkin (Eğitim sektöründe çalışan profesyoneller)

Popülasyon Detayları: Türkiye'deki çeşitli kademelerde (ilkokul, ortaokul, lise) görev yapan öğretmenler örneklem grubunu oluşturmaktadır.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) yöntemiyle uygulanır. Katılımcılar, eğitimde kalıpyargılara ilişkin maddelere ne ölçüde katıldıklarını belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen algıları, eğitim sosyolojisi, önyargı ölçümü, geçerlik ve güvenirlik, psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanıtması: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı Kurum E-posta Adresi: suleyman_avci@yahoo.com

Yazma Adresi: Detaylı yazma adresi akademik makalede yer almaktadır.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Ölçek, Süleyman Avcı tarafından 2017 yılında yayımlanan akademik makale kapsamında geliştirilmiştir. Ölçeğin akademik ve araştırmacı amaçları için genellikle yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Ölçeğin orijinal PDF dosyası aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir:

[ogretmenler-icin-egitimde-kalipyargilar-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Avcı, S. (2017). Eğitimde Öğretmenler için Yeni Bir Kalıpyargılar Ölçeği'nin geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, 7(3), 617-626. doi: 10.5961/jhes.2017.238

Ö?retmenler ?çin E?itimde Kal?pyarg?lar Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, kaynak içerikte do?rudan listelenmemi?tir. Maddelerin tamam?na ve uygulama yönergelerine ula?mak için yukar?da referans? verilen akademik makaleye ve sa?lanan PDF dosya ba?lant?s?na ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM